

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Opvs De Ivdiciis Divinis, Qvae Devs In Hoc Mvndo Exercet

Accessit index concionatorius in omnes totius anni dies Dominicos &
Festos, ab ipso Auctore confectus

Stengel, Georg

Ingolstadii, 1651

12. Cæcorum mirifica ingenia.

urn:nbn:de:hbz:466:1-45686

plerumq; ingeniosiores. Quanquam enim sensus oculorum sit omnium sensuum acerrimus & præstantissimus, multa tamen extrinsecus obiecta, per oculos ad animum penetrant, quæ illius serias cogitationes interturbat, & industriæ obstant, dum se se identidem consilij maioribus miscent, eaq; in imaginatione exprimunt, quæ attentionem rumpunt & contaminant. Hinc & nos aliquid intentius meditaturi, à turba secedimus, oculos claudimus, noctem ipsam captamus. Est enim nocturnum tempus ad consultandum maximè idoneum; & tenebræ accuratiorem reddunt commentationem: quæ cum sint in cæcis perpetuæ, mentem diutiùs in vna re fixam collectamq; tenent.

Multa possunt & mira huius rei dari exempla. Q. Asconij Pedianus Grammaticus atque historicus, cum septuagesimo suæ ætatis anno oculis captus esset, atque ita duodecim annis vixisset, per sanè eleganter quasdam historias, diligentia industriq; superato ætatis atque oculorum impedimento, teste Fulgoso, perscripsit. Nimirum oculos in manu habuit, quem ingenium docuit, sine oculis scribere. Quam laudem etiam Appio Claudio tribuit sumus orator, de quo Poëta ait:

Multum animo vidit, lumine captus erat.

Et alius: clarissimus omnium, quos famulos cæcitas habuit, Appius Claudius, at re cæcus, & nomine, qui cæcitate pressus ac senio, non priuatim modo consilij à populo noscebatur, quisquis in iure, vel in factò scrupulus incidisset, sed auctoritate ac sententia senatum regerebat, uniuersamq; rempublicam gubernabat. Cæsar de Bus An. 1607. sanctissimè defunctus, corpore cæcus, tantum animo vidit, vt dicere solet, se visum ne teruncio quidem esse empturum. Vidit enim, se cum oculis multa simul vitæ fastidia perdidisse, & amisisse frontis oculos, pectoris acuisse. Huic subiungere possumus *Homerum & Democritum*, quorum alter, vt fama est, dum mira illa ac diuina dictaret, oculis non videbat, animo lynceus. Alter sibi oculos eruit, ne videret multa, quæ, vt ipse arbitratur, veri visus aciem impedirent: cuius factum quam vel laude, vel vituperio dignum fuerit, non disputo, sed inuenit imitatores, &c. *Diodorus Stoicus, sed familiaritate Ciceronis, quam*

1777 3

secta

XII.

Cic. in Bruto.
& lib. 4. Tull. q. q.

Francisc. Petrarch. lib. 2.
c. 96. de re mi vtr. fort.

Gaulter. in Chronolog. Anno 1607. Petrarch. l. 2. cap. 96.

fecta notior sua, visum perditum auditus solatio leniebat, cum ei, ut Cicero idem ait, libri noctes & dies legerentur, quibus in studiis oculis non egebat. Hic & Philosophia simul & fidibus, quodq; sine oculis fieri vix crederes, geometricis quoq; descriptionibus operam dabat, & alienis manibus lineas protrahi iubens suo de illis ingenio diserebat. C. Drusus absq; oculis, sed iuria Civilis noticia tanta fuit, ut domus eius consultorum frequentia quotidie repleteretur. Et videbant illi, quæ iretur ad forum rectius, quæ iretur ad causæ victoriam non videbant, atque ideo cæci ducis patrocinium implorabant. Menti ergo reddidit lumen Deus, quod corpore negavit. Idem accidit Didymo, de quo Ruffinus tradit: Cum luminibus orbatus esset, eum, adhibitis pijs precibus, studia ad laborem ac iuges continuatasq; vigiliis, non ad legendum, sed ad audiendum, ut, quod alijs visus, hoc illi conferret auditus, adhibuisse, eaq; indefessa diligentia, docente Deo, in tantam diuinarum humanarumq; rerum eruditionem & scientiam venisse, ut schola Ecclesiasticæ Doctor existeret. Quem, ut Franciscus Petrarca ait, eacum ab infantia, inq; hac cecitate, usq; ad exitum, summo virtutis exercitio insignem sacer Antonium seum, visens nihil moneri debere ait, eo quod oculos amisset communes sibi cum muscis, & muribus, & lacertis, sed gaudere, quod oculi communes illi cum Angelis salui essent. Haudit hoc Petrarca ex libro 4. Eccles. hist. c. 25. Ac ne vetera tantum esse exempla putemus. Notum est, inquit subseciuarum author, fuisse, maiorum nostrorum tempore, Ioannem Ferdinandum, natum in Flandria, patre Hispano, cacum, & præterea inopem. Quas tamen ambas difficultates admodum contrarias hominibus doctis, ita superavit, ut non solum Poëta & Philosophus insignis euaserit, sed etiam tam eximius Musicus, ut cum maxima audientium delectatione varia genera Musica tractaret, atq; insuper cantilenas aliquot vocum artificiosissimas memoriter componeret. Hunc tamen longè superavit Nicasius de Verda Mechlinia natus. Qui licet ab anno tertio ætatis oculis captus, & ob id etiam elementorum literarum penitus ignarus fuisset; tamen nihilominus in omni doctrina diuina & humana adeo profecit, ut admirationi omnibus esset; & cum Louanij gradum Magisterij accepisset, scholis aliquamdiu Mechlinia

Ruffin. lib. 2.
Eccles. hist.
cap. 7.

Phil. Camer.
Cent. 1. c. 37.

cum laude, præses, & Louanij aliquanto, post Licentiam, in Theologia, consecutus, cæcus quamuis, Euangelium tamen publicè docuerit. Quin, & post hæc, gradum Doctoris utriusq; iuris in Academia Colonienfium accepisset, in gymnasio publicè ibidem Iura, cum stupore omnium, docuit, atque libros Vtriusq; Iuris, quos nunquam viderat, & legerat, memoriter recitauit, donec Colonia moreretur, Anno 1402. Quid hunc facturum fuisse putemus, si oculos habuisset? Certè cæcus illos iubet erubescere, qui cum oculos præstantes habeant, in Academijs versantes, non solum libros, sed ne scholas quidem ipsas intuentur. Et fuit, qui in patriam rediturus, ac testimonium diligentia petiturus, Professorem suum nec de facie quidem nosceret, cui de cetero noti erant alij omnes anguli ciuitatis.

Longè quid mirabilius, de suppleto oculorum defectu legi, apud Panormitanum, in quo quidè cæcus non se ad litteras memoriasq; veteres dediderat, non inscitum tamen, aut inutile ministerium meritoq; obtupescendum fuit. Audiuimus, inquit, à rege (Alphonso) cæcum natura Agrigenti adhuc viuere, quem saepe numero ducem venationis habuisset monstrantem his ipsis, qui oculis cernerent, ferarum saltus & latebras; sed & de huius industria mirum adiecisse. Nempe habuisse hunc aureos ferme quingentos, deq; his valde sollicitum, statuisse in agro defodere, defodientem à vicino eius compatre inspectum, eoq; abeunte, pecuniam ablatam. Quum verò paucis diebus thesaurum reuideret, neq; inuenisset, animo angui, discrucuari, exedi, neq; alium coniecturare, nisi vicinum compatrem surripere potuisse, accessissetq; ad illum, atq; dixisse, esse quod consulere eum oporteat; Tene se aureos mille, quorum partem dimidiam abstruxisset jam in tuto loco, de reliqua autem dimidia anxium esse, utpote cæcum, & rerum perquam incommodum custodem; Propterea, si ei quoq; visum fuerit, hoc reliquum in eodem loco illo tuto quidem trudi, & abscondi posse: compatrem approbasse consilium, & properè præcurrisse, quingentosq; aureos, unde nuper effoderat recondidisse; ratum totos mille sibi nequaquam defuturos. Post hæc cæcum in agrum recurrisse, repertaq; pecunia compatrem appellando exclamasse, CÆCUM OCVLATO MELIUS TADISSB, latumq; redusse. Hæc ingenij argutia olim digna fuis-

scq

VIX

XIII.

Anton. Panormit. de dictis & factis Alphonſi regis lib. 3.